

Ecoarquitectura conscient

Gabriel Barbeta

La sensibilitat, la sostenibilitat, la racionalitat i l'estima per la natura serveixen per forjar projectes més conscients en l'actual panorama humà. En diem ecoarquitectura conscient.

En aquest cicle humà que s'enceta, neix una nova arquitectura on l'arquitecte passa a ser solament un canal integrador de tots els condicionants medioambientals, tècnics, funcionals i psicològics de l'ocupant, i on, a poc a poc, amb estima i comprensió, va deixant de banda la seva part més egocèntrica, tot oblidant-se de genialitats abstractes i de divagacions mentals neuròtiques.

Quan som capaços d'obrir el nostre cor i el cor és seguit per la ment, ens adonem que l'actual situació planetària ens aboca a una nova filosofia de l'arquitectura; una arquitectura basada a obtenir espais habitables de baix cost d'una manera equitativa i conscient; una arquitectura que no deixa de banda els milions de persones que no tenen habitatge; una arquitectura que ens fa veure que el 15% de la població mundial vivim amb el 80% dels recursos mundials i que això ens obliga a minimitzar el consum energètic, en l'ús de l'edifici, en el procés d'execució, en el consum de les matèries primeres; una arquitectura que ens diu que estem obligats a recuperar i millorar les tecnologies autòctones a la recerca de solucions sostenibles locals; una arquitectura que ens proposa el principi de "pensar globalment i actuar localment" per aconseguir una veritable sostenibilitat; una arquitectura, en definitiva que ens proposa aplicar els principis tècnics del bioclimatisme, de

Cal minimitzar el consum energètic, en l'ús de l'edifici, en el procés d'execució, en el consum de les matèries primeres, i ens cal recuperar i millorar les tecnologies autòctones a la recerca de solucions sostenibles locals

peu de foto.

La construcció ecològica ens fa tenir en compte els materials i les tecnologies bioconstructives. Cal cercar tecnologies adequades al nostre clima i als recursos autòctons

la bioconstrucció, de la geobiologia, de la permacultura, sense perdre consciència, en aquesta tasca, de la nostra condició d'éssers humans.

Aquesta consciència tècnica ens dóna com a resultat un tipus de casa adaptat a l'estil de vida i als recursos econòmics de l'ocupant, i ens permet que, ja que una casa representa un gran esforç i té una gran repercussió en la vida i l'evolució d'una persona, pugui ser elaborada des de l'amor i la comprensió. No és només important el resultat final; ho és molt més la manera, la forma, l'actitud i el camí d'aprenentatge que vivim quan estem fent casa nostra.

Així mateix, ens duu a la integració al paisatge i a la topografia del terreny i ens condueix al disseny fet a partir del sol i de la llum, per tal que arribi a tots els espais de la casa. Els raigs del sol, i sobretot els seus ultraviolats, depuren l'aire, els microbis, i regulen l'excés d'humitat. Alhora, aquesta llum natural afavoreix el bon funcionament ocular, sobretot si podem alternar entre la visió propera i la visió de l'horitzó.

Igualment, ens guia al disseny bioclimàtic per a una màxima adaptació al clima local i a la vegetació. És interessant utilitzar l'energia geotèrmica i la inèrcia tèrmica generada per soterrament de part de la casa, els hivernacles, els murs Trombe, els patis interiors, els porxos, les ales, les cobertes enjardinades, els tubs de ventilació enterrats, les xemeneies solars...

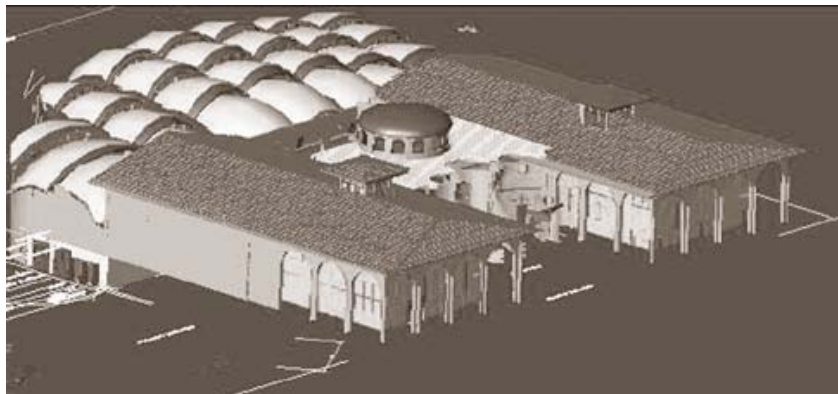
peu de foto.

L'ecoarquitectura ens duu a la consideració de la influència dels camps electromagnètics i geomagnètics, la qual cosa ens pot ajudar a reduir certes patologies físiques, i ens permet la calefacció sana amb murs radiants amb preescalfament solar de l'aigua. Aquesta nova consciència constructiva ens planteja la recollida de les aigües pluvials i de les aigües grises (banyera, cuina, lavabos, dutxa) per a la seva reutilització. De la mateixa manera, ens convida a la utilització d'energies renovables (plaques solars, col·lectors, molins de vent).

Finalment, la construcció ecològica ens fa tenir en compte els materials i les tecnologies bioconstructives. Cal cercar tecnologies adequades al nostre clima i als recursos autòctons, que comportin poc consum d'energia, que siguin reciclables, que tinguin bones prestacions de transpirabilitat i aïllament, i que no continguin toxicitat de cap mena.

Es tracta d'usar formigons de terra estabilitzada i tapieres i de blocs de terra o runa comprimida amb premsa hidràulica (BTC). (En aquest moment es pot trobar en el mercat el BTC-Bioterre comprimit amb sistema hidràulic i que és un dels materials de construcció amb menor consum energètic i impacte ambiental). Cal fer servir aïllament amb suro natural triturat o borra de paper reciclat. La fusta ha de

ser reciclada o d'arbres autòctons. Les cobertes han de ser amb “volta catalana” o cúpules. L'armat s'ha de fer amb amb fibres de bambú autòcton. Les pintures, naturals i sense dissolvents tòxics. Les canonades d'aigua, amb materials reciclables i més saludables. S'ha de minimitzar la presència de metalls i materials amb gran consum energètic en la seva fabricació. Finalment, s'ha de procurar la utilització d'aglomerants com el guix, la calç i els ciments naturals.

peu de foto tortellà.

El propòsit de l'empresa és demostrar que és possible crear riquesa i a la vegada mantenir l'equilibri amb la natura

La construcció de la fàbrica El Taller d'Alquímia de Tortellà, un projecte ecològic de Gabriel Barbeta

L'empresa tortellanenca El Taller d'Alquímia, dedicada a la cosmètica natural, inicia aquest any les obres d'una fàbrica nova en una finca de 8 hectàrees al costat de l'encara carretera N-260 al terme municipal de Sant Ferriol, a la comarca de la Garrotxa.

El doctor en arquitectura Gabriel Barbeta, de la Universitat de Girona, treballa en el projecte per construir una fàbrica ecològica i no contaminant. Ni tan sols serà contaminant estèticament. L'estil de l'edifici serà neomodernista, estarà llest en tres o quatre anys i serà hereu de l'arquitectura industrial de final del segle XIX i principi del segle XX.

Les futures dependències s'ubicaran on hi havia hagut una paperera, en una finca vora el riu Burró i prop d'on havia funcionat un camp de golf. El propòsit de l'empresa és demostrar que és possible crear riquesa i a la vegada mantenir l'equilibri amb la natura.

Un jardí ocuparà el sostre de la fàbrica, aixecada amb materials per a la bioconstrucció, segons els plantejaments de l'arquitectura bioclimàtica i integrada en el paisatge.

Gabriel Barbeta

Doctor en arquitectura i professor d'ecoarquitectura de la Universitat de Girona